

Бекободнинг

Орзу томон
илик қадам

Дилбар Иромова 1947 йил 17 июлда Бекободда туғиди. У рақоса бўлишини истарди, танаси тугма эгилувчан, ҳарқатлари енгил эди. Опари унинг бале-рина бўлишини башорат қилишарди. Лекин башорат амала ошомади. Рақс мактаби осто-насидан ёши туфайли қайтарилди (мактабга 16 ёшига тўлмаган қизлар олинидари, у esa 17 ёши қаршилаш кўйанди). Энди унда актриса булиш истаги туғиди. Юрак ёриб, онасиға фикрини айтганидан, волидасининг жавоби қизалоқнинг бошига ўқров билан ургандек будли: «Сендан актриса чиқмайди, кўримизсан, у ўқишига келишган йигит-қизлар олинидаги».

Лекин ота қизининг ёнини одди:

— Бор, хужжатларинги топ-шир, мен сенга ишонаман, жон қизим! Ғафат... буни њеч ким билмасин...

Истебдод ва меҳнат уйғунлиги

Тонги отмаган тун йўқ, аммо у узоқ йиллар режиссёrlар назаридан четда қолди. Айтишларча, у театра келганидан то кетгугина қадар фақат кампирлар,

момолар ролини ижро этган. Инчунин, унинг ёшлиги майдай ролларга сочилиб кетган дейиш мумкин. Бироқ, майдай роллар йўқ, майдай актёрлар бор. У эса майдай актёр эмас!

Дилбар Иромова дейилса, кўпчилик ким ҳақида сўз кетаётганини илғашга ўйланниб қолади. Сотти дейилса, масала ойдинлашади. Бундан ташқа-

га ўхшаб кўрингчи! Бу сант-

ри, «Чимидик», «Дев пакана», «Девона», «Ёлғиз ёдгорим», «Афғон», «Ойқиз ёратги» фильmlари, «Келингиз кўзғонлони», «Чимидик», «Қўрмизи олма», «Ўзбекча ракс» каби спектаклар муваффақияти замираиди ҳам, қисман, Дилбар Иромованинг истебдод ва маҳорати ётади.

Саҳнага садоқат

Сора Эшонтураева бош ролларни ўйнаганида, театрнинг ярми унга тақлид қилишаркан, Фармонбонини ўйнаганида аксариya актисалар Зайнаб Садриевага ўхшашга интилгани ҳам рост.

Аммо Дилбар Иромовага ўхшаб кўрингчи! Бу сант-

бўлсангиз, у ҳам сизга вафо қиласди. Шунинг учун саҳнани бевафолика гайблаш – хотигри. Сабр-тоқатли, чидамли, ўз ишига фидойи инсон кўп нарсага ёришиди. Йиллар давомида шу шишига амал қилдим. Орадан кўп йиллар ўтганидан кейин ҳам мени меҳр билан эслашларини истадим, истайман», деган эди актриса интервьюларидан бирида. Дарҳаққат, Дилбар Иромованинг умри, фоалиятини буни исботлаб турибди.

Юрак саҳнидаги санъаткор

Санъаткорнинг театр ва кино санъати ривожига кўшган хиссаси муносиб эътироф этилди. Унга «Ўзбекистон халқ артисти» унвони ва «Меҳнат шуҳрати» ордени топширилди. Вафотидан сўнг «Фидокорона хизматлари учун» ордени билан мукофотланди.

Дилбар Иромова 2020 йил 25 август куни 73 ёшида бу дунёдан кўз юмди. Аммо, юрак санъанинг эгаллаган санъаткор сифатида муҳлислари қалбидан иккичи умрими ўхшаб келмоқда.

Отабек ИСРОИЛОВ,
Ўзбекистон Журналистлар
уюшмаси аъзоси

аткор жим туриб гапиравчи, йигламай йиглатувчи, кулмай кулади, кўзга қараф таскин берувчи дардли актриса эди.

Балки, «сийқаси чиққан жумла» дерсиз, аммо, Дилбар Иромова ҳақиқатан бетакор эди.

“Агар сиз саҳнага вафодор

Нега шундай демиз

ТИРСАК ЯКИН БУЛСА ҲАМ, ТИШЛАБ БУЛМАС

Якин қариндош-уруғдан ҳеч қандай фойда тегмаса, ёрдам сўралганда у ёрдам бермаса, мажозан шу мақолни кўллайдилар.

ТОМДАН ТАРАША ТУШДИ, БҮЙИМГА ЯРАША ТУШДИ

Қилимишига яраша гап эшигтан ё засосини олган одам ўз айбига икор бўлиб, пушаймон қилиб шундай дейди.

БИРНИ КЎРИБ ФИРК ҚИЛ, БИРНИ КЎРИБ ШУКР ҚИЛ

Бу мақол билан: «Ҳаётда сендан ўзиндаги кўриб фикр қил (яъни уларга етиб олишига, улардан ибрат олишига ҳарқат кил, шу ҳадда ўйла), ҳаётда сендан ортда қолганларнинг, сендан ёмонроқ ўшаштагларнинг холини кўр-у, ўз туриш-турмушинга шукр қил, нобиб, хафа бўлиб юрма», деган маънода насиҳат қилидилар.

ЎЗИНГДА ЙЎҚ – ОЛАМДА ЙЎҚ

Кўпинча киши ўзида йўқ нарсани кимдан сўраса ҳам, йўқ бўлиб чиқаверади. Бу мақолда шу нарса уқтириладики, киши эҳтиёжларини ўз меҳнати, ҳарқати, маблаги ҳисобига жамғарип, ҳозир нозир қилиб кўйиши, бирордан ҳадеб ҳар нарса сўрайвермаслиги, камрок ва ёмонроқ бўлса ҳам, ўзида бор бўлган нарсадан имкони борича фойдаланиши позим.

«Ҳикматнома» китобидан

— Баракалла, жуда чироили ясабсан...

Жалолиддин ЭСОНОВ сурат-лаеваси

Шанба табассуми

Бундан ўттиз йилча мукаддам Тошкентда, асли вилоятлик бир дўстимнинг ўйида гаплашиб ўтиргандик. Гап айлануб, учинчи бир танишимизга бориб тақалди. Бизга чой-инон, таом олиб кирадётган келин ўша учинчи шахснинг номини эшишиб, ҳеч ўйлаб ўтирамай, орага сукилиб гап ташлади:

— Э-э, у одамни биламан! Ёмон шилқим экан!

Эрингиз авзойи ўзгари:

— Сен уни қаердан танийсан?!

Хотин бамайлихотир тушунтира кетди:

— Вилоят марказидаги билим юртнинг охирги курсида ўқирдим. Туман марказидан иккি гона автобусга чиқдик. Тиқилинч эди. Энг охирги ўрниндикларга иккি киз сукилишиб ўтиридик. Автобус бир соатдан кўпроқ юради. Чап тарафимда ўтирган бир йигит бизга гап ота бошлади. «Фалончи пистончиман, эшигтан чиқарисизлар. Тошкентда катта институтда дарс бераман, билим юртни битказгач, яна ўқишини давом эттиримоқчи бўлсангизлар, имтиҳонларда «танка»лиқ қилиб беришмий мумкин», деб роса бошимизни қотириди ва «визитка»сини берди. Бир пайт қарасам, иккимизга тоза жисп

— Нимага шуни аввалопроқ айтмадин!

— Вой, ман қаттан биламан, сизлар таниш эканийларни!

Келин масала бундай тус олишини кутмаганиданми, кўрқими, йиглаб юборди.

Қарасам, вазият қалтис.

Орага сукилди:

— Хой, ўйинглар, ўн йилнинг нарёғидаги гап экан! Униям, сениям

алоҳида оилан, иккича-чотиридан болаларин бор! — Шундай деб дўстимга ўзини ўтказиб берди. Аммо, дўстимнинг тоза авзойи бузилган, тўнини тескари кийиб олган. Мен ҳали

бу ишини шундук қолдирмайман, деяпти. Ҳойнаҳой, кечак хотинини ҳам

куйиб соглан бўлса керак. Тўлонон бошлаганди, мен эр хотининг ўр-

тасига тушмай, деб секингина чиқиб кета қолдим...

Эртасига бир иш билан кетаётсам, ўйда ўша – учинчи умумий дўстимга рўпера келиб қолдим. Саломалоқи қилғач, индамай ўтиб кетсан бўларди. Лекин мен ҳам тажанглик ва китмирилк бобида иккичи ва учинчи дўстимиздан колишишмас эдим.

— Ошина, мен сизни фариштадай йигит, деб юрсам, ўшилгингизда

тасига тушмай, деб секингина чиқиб кета қолдим...

Рўпарадаги танишим ҳангун манготди.

— Иби, менга нимага бўхтон қиласди! Мен нима қилган эканман? Ҳозир бориб бувисини кўрсатаман у мегажинни! – деди собиқ шилқим дўстимиздан оғиздан ораслаш кўпик сочиб.

— Э, ўқпанги бос! – дедим мукарар пар тўлоннинг олдини олмоқни бўлиб. – Сенга “бувисини кўрсатиб” кўйишинг учун айтмайди бу гапни. Энди эхтиёт бўл, мабодо кўчада эрига рўпера келиб қолсанг, дарров бошқа томонга бурилиб кет!

— Э-э, эрининг хотинига қўшиб яйлий тайлайди!

Қўриқ бетдим. Энг ёмони, бирор кору ҳол бўлса, бу жаҳорада мен гуваҳликга ўтиб қолишим аниқ эди. Шу боис, ялина бошладим.

— Жон ошина, гапни кавласа гап чиқади. Ўтган иш – ўтган! Илтимос, ўттада қон тукимасин!..

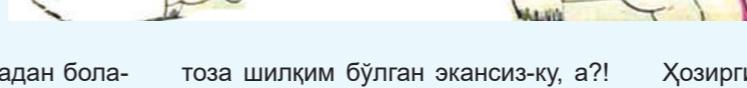
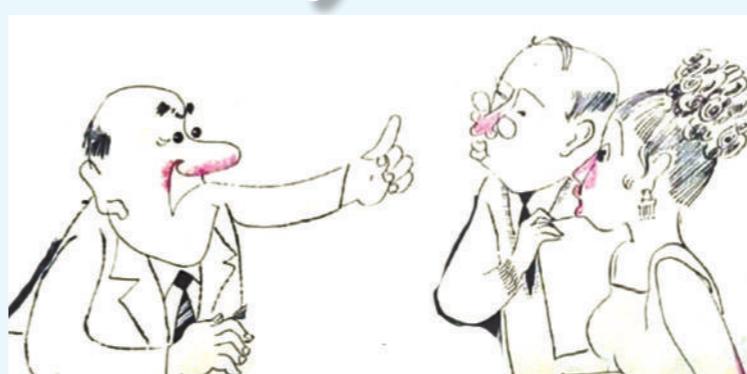
Шундан кейин улар ўзаро тўқиши кепдими-йўқми, бехабарман.

Хозиргина ижтимоий тармоқда бир гуржи шоирининг мана шундай якунланган шеърини ўқиб, шу воқеа эсга тушди-да...

Иккى рақиб ўқиқиди ерга, Аёл тегди учинчи эрга!

Оллоёр БЕГАЛИЕВ, ёзувчи

Содик шилқим

— Э-э, у одамни биламан! Ёмон шилқим экан!

Эрингиз авзойи ўзгари:

— Сен уни қаердан танийсан?!

Хотин бамайлихотир тушунтира кетди:

— Вилоят марказидаги билим юртнинг охирги курсида ўқирдим. Туман марказидан иккি гона автобусга чиқдик. Тиқилинч эди. Энг охирги ўрниндикларга иккি киз сукилишиб ўтиридик. Автобус бир соатдан кўпроқ юради. Чап тарафимда ўтирган бир йигит бизга гап ота бошлади. «Фалончи пистончиман, эшигтан чиқарисизлар. Тошкентда катта институтда дарс бераман, билим юртни битказгач, яна ўқишини давом эттиримоқчи бўлсангизлар, имтиҳонларда «танка»лиқ қилиб беришмий мумкин», деб роса бошимизни қотириди ва «визитка»сини берди. Бир пайт қарасам, иккимизга тоза жисп

алоҳида оилан, иккича-чотиридан болаларин бор! – Шундай деб дўстимга ўзини ўтказиб берди. Аммо, дўстимнинг тоза авзойи бузилган, тўнини тескари кийиб олган. Мен ҳали

бу ишини шундук қолдирмайман, деяпти. Ҳойнаҳой, кечак хотинини ҳам

куйиб соглан бўлса керак. Тўлонон бошлаганди, мен эр хотининг ўр-

тасига тушмай, деб секингина чиқиб кета қолдим...

Рўпарадаги танишим ҳангун манготди.

— Иби, менга нимага бўхтон қиласди! Мен нима қилган эканман? Ҳозир бориб бувисини кўрсатаман у мегажинни! – деди собиқ шилқим дўстимиздан оғиздан ораслаш кўпик сочиб.

— Э, ўқпанги бос! – дедим мукарар пар тўлоннинг олдини олмоқни бўлиб.

— Сенга “бувисини кўрсатиб” кўйишинг учун айтмайди бу гапни. Энди эхтиёт бўл, мабодо кўчада эрига рўпера келиб қолсанг, дарров бошқа томонга бурилиб кет!

— Э-э, эрининг хотинига қўшиб яйлий тайлайди!

Қўриқ бетдим. Энг ёмони, бирор кору ҳол бўлса, бу жаҳорада мен гуваҳликга ўтиб қолишим аниқ эди. Шу боис, ялина бошладим.